

Cirkvi majú zrátať svoj majetok

Štát musí vedieť aké sú majetky slovenských cirkví. Tvrdí to minister kultúry Marek Maďarič. Práve jeho rezort má na starosti pripravovanú reformu ich financovania. Minister upozorňuje, že cirkvi sa o svoje peniaze v budúcnosti báť nemusia.

Aj keď sa podľa výsledkov sčítania obyvateľstva počty veriacich na Slovensku za dvadsať rokov výrazne nezmenili, ani nepreskupili, stále viac sa ozývajú hlasy po finančnej odluke cirkví od štátu. Práve požiadavka štátu, aby vykázala svoj majetok vyvolala otázky, či nejde práve o tento zámer. Minister kultúry to popiera.

Marek Maďarič, minister kultúry SR (Smer-SD): „Vôbec to nie je myslené tak, že teraz chceme cirkvi kontrolovať, alebo chceme cirkvám dokázať, že majú majetok a topia sa v nejakom bohatstve.“

Redaktor: „Na reforme pracuje skupina odborníkov a zástupcovia niektorých cirkví. Snahou rezortu je údajne získať bližšie informácie o ich finančnej kondícii, aby sa tak dal vylepšiť systém ich financovania. Ako, to minister zatiaľ konkretizovať nevedel.“

Marek Maďarič, minister kultúry SR (Smer-SD): „Napokon môžeme zistiť aj to, že to súčasné financovanie nie je také zlé, ako sa hovorí.“

Redaktor: „Registrované cirkvi si v minulom roku rozdelili balík viac ako tridsaťsedem a pol milióna eur. Viac ako dvadsaťjeden miliónov eur dostala rímskokatolícka cirkev, cez tri a pol milióna eur si zase rozdelili gréckokatolíci a evanjelici. Zvyšné peniaze dostali menšie cirkvi aj ich cirkevné organizácie. Katolícka cirkev sa porátaniu svojho majetku nebráni. Tieto údaje si podľa hovorca Konferencie biskupov Slovenska môže každý dohľadať v katastri.“

Jozef Kováčik, hovorca Konferencie biskupov Slovenska: „Ten, kto chce ten majetok poznať, nemá problém ho poznať. Na druhej strane je otázka koho je to úlohou.“

Redaktor: „Reformovanej cirkvi zase bráni k absolútnemu prehľadu o majetku jej organizačná štruktúra.“

Lászlo Fazekas, biskup reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku: „Cirkevné zbory sú samostatne právne subjekty, zatiaľ nevedieme takúto evidenciu majetku.“

Redaktor: „A na stole sú aj reštitučné konania, ktorých majú niektoré cirkvi viac než dost.“

Miloš Klátik, generálny biskup ECAV: „Doplniť tento zoznam aj o nereštituovaný majetok, teda nevrátený a potom samozrejme že je zaujímavá aj otázka v akom stave bol odobraný svojho času a v akom stave zase bol odovzdaný.“

Redaktor: „Minister pripúšťa, že by majetky mohli rátať aj úradníci ministerstva. Na druhej strane o svojej špajzi má najlepší prehľad vždy domáci.“

Marek Maďarič, minister kultúry SR (Smer-SD): „Bez súčinnosti sa nejaká objektívna informácia ťažko získala.“

Redaktor: „Výsledok reformy je nateraz v nedohľadne. Pracovná skupina by mala podľa ministra do konca volebného obdobia navrhnuť niekoľko variant financovania. Schvaľovanie tej finálnej bude až úlohou ďalšej vlády.“ **Matúš Jaco, STV 1, 24/02/2013**

Modlite sa za mňa, vyzval pápež veriacich na Twitteri

„V tejto osobitnej chvíli vás žiadam, aby ste sa modlili za mňa a za cirkev a pritom ste vždy dôverovali Božej prozreteľnosti.“ Takýmito slovami vyzval pápež katolíkov na sieti Twitter krátko po tom, ako na vatikánskom Námestí svätého Petra absolvoval posledné tradičné nedeľňajšie obrady. Počas včerajšej poslednej modlitby Anjel Pána požehnal Benedikt desaťtisíce katolíkov z celého sveta. Z funkcie odstúpi vo štvrtok. Potom sa rozhodne, kedy sa začne zhromaždenie kardinálov, ktorí si vyberú novú hlavu cirkvi. Talianska tlač medzitým prišla s informáciou, že k Benediktovej abdikácii prispela i tajná správa o kontroverznom dianí vo Vatikáne, spoluautorom ktorej je slovenský kardinál Jozef Tomko. V správe sa má hovoriť o kauze vynášania tajných dokumentov VatiLeaks, ale aj o homosexuálnych vzťahoch niektorých rímskych prelátov. „Kardinál Tomko sa k týmto veciam nebude celý týždeň vyjadrovať,“ povedali pre HN na jeho úrade vo Vatikáne. **(np), HN 25/02/2013**

Pápežovi zrušia Twitter

Konto pápeža Benedikta XVI. na Twitteri bude zrušené 28. februára o 20.00 h, keď nadobudne platnosť jeho rozhodnutie o odstúpení z pápežského stola. Píše o tom na svojej internetovej stránke francúzsky denník Le Figaro. Odborníci sa pritom domnievali, že počas obdobia tzv. sede vacante, medzi Benediktovým odstúpením a zvolením jeho nástupcu, bude jeho konto@Pontifex fungovať v obvyklom režime. **(tasr), Plus jeden deň 23/02/2013**

Trnavská arcidiecéza prišla pri prenájme o státisíce

Tisíc hektárové pozemky v Zlatnej na Ostrove na južnom Slovensku patria Trnavskej arcidiecéze, ktorá ich za 70-tisíc eur ročne prenajala spoločnosti Agrolov. Ako informovala televízia TA3, firma sa rozhodla dva mesiace po podpísaní zmluvy pozemky prenajať miestnemu poľnohospodárskemu družstvu za 190-tisíc eur ročne. Na prenájme tak firma zarobila za rok 120-tisíc eur, za päť rokov trvania zmluvy to spolu predstavuje sumu vo výške asi 600-tisíc eur. Podnájom mal odobriť arcibiskup Ján Sokol. Polícia pre neukončené konanie prípad nekomentuje. Arcidiecéza potvrdila, že zmluva existovala. Konkrétne podmienky vzťahu s nájomcom však odmietla komentovať. **(sita), Pravda 25/02/2013**

Na poslednú modlitbu prišlo 100-tisíc ľudí

Päť dní pred rezignáciou pritiahol Benedikt XVI. do Vatikánu davy veriacich. Na Námestí sv. Petra sa totiž naposledy pomodlil s pútnikmi.

Svätý Otec pred zástup ľudí predstúpil pri nedeľnej modlitbe Anjel Pána. Sľúbil im, že i keď vo štvrtok opustí úrad hlavy rímskokatolíckej cirkvi, veriacich neopustí a bude cirkvi slúžiť rovnako oddane ako doteraz. „Budem to však činiť úmerne svojmu veku a sile,“ povedal Benedikt XVI. Ten zvyšok života strávi v meditáciách a modlitbách vo vatikánskom kláštore. „Pán ma vyzval, aby som vystúpil na horu a oddal sa meditáciám a modlitbám. To však neznamená, že cirkev opustím, práve naopak,“ uviedol pápež. Keď k pútnikom hovoril z okna Apoštolského paláca, kde má svoj apartmán, hlas sa mu chvel. Jeho slová podľa policajných odhadov na mieste počúvalo až 100-tisíc veriacich. Na Svätopeterské námestie smerovali davy veriacich už dlhé hodiny pred modlitbou a prihovorom. So zahraničnými pútnikmi sa Benedikt XVI. rozlúčil v ich rodných jazykoch. Medzi veriacimi z cudziny prevažovali najmä Brazílčania a, samozrejme, Benediktovi rodáci z Nemecka. Dážď, ktorý meteorológovia na čas modlitby predpovedali, ešte ráno ustal a s príchodom pápeža a so zvonením zvonov na Katedrále sv. Petra sa objavilo slnko. „Ďakujeme Bohu za slnko, ktoré nám dal,“ povedal pápež jasujúcemu davu. Benedikt XVI. sa naposledy prihovorí veriacim v stredu, deň pred rezignáciou. Ešte predtým na poslednej generálnej audiencii prijme pútnikov zo Slovenska a našu oficiálnu delegáciu, ktorú povedie prezident Ivan Gašparovič.

(pol, čtk), Nový Čas 25/02/2013

Vatikán bráni pápeža pred správami

Benedikt XVI. sa lúči so svätopeterským stolcom a Vatikán zdôrazňuje, že dôvody jeho abdikácie sú pravdivé. Napriek slovám pápeža, že odíde do ústrania pre strácajúcu sa silu, neprestávajú špekulácie o iných možných príčinách. Talianske noviny La Repubblica napísali, že 17. decembra 2012 traja kardináli vrátane slovenského Jána Tomka priniesli Benediktovi XVI. tajnú správu. Podľa denníka obsahovala aj informácie o homosexuálnych vzťahoch vatikánskych prelátov. Rovnaký deň údajne pápež dospel k názoru, že odstúpi. V správe sa hovorilo o „nečistých vplyvoch“ na členov kúrie a o sieti lobistov a finančných záujmov sprevádzaných sexuálnymi súvislosťami. Kardináli vraj vytvorili tajnú homosexuálnu sieť, ktorá organizovala sexuálne stretnutia. Niektorí členovia kúrie by tak mohli byť ľahko vydierateľní, upozornili noviny. Vatikán sa dôrazne postavil proti šíreniu takýchto informácií. „Existujú ľudia, ktorí chcú zneužiť prekvapenie po pápežovom oznámení o abdikácii,“ vyhlásil vatikánsky hovorca Federico Lombardi. Vzhľadom na text v denníku La Repubblica poznamenal, že ide o ohováranie a dezinformácie. V súvislosti s blížiacou sa voľbou nového pápeža označil tvrdenia tohto typu za neprijateľný nátlak. O nástupcovi Benedikta XVI. rozhodne konkláve, čiže zbor voliacich kardinálov. Hlasovacie právo bude mať 117 týchto cirkevných predstaviteľov. Nie je však vylúčené, že sa ich zíše menej. Dôvod? Dvaja kardináli čelia výzvam, aby sa nezúčastnili na konkláve. Američan Roger Mahony

dostal petíciu s podpismi 10-tisíc nespokojných veriacich. Žiadajú ho, aby do Vatikánu necestoval. „Je to facka obetiam, ak si niekto myslí, že duchovný môže 25 rokov zakrývať sexuálne zneužívanie maloletých a potom odletieť voliť pápeža,“ zdôraznila Joelle Casteixová, koordinátorka sociálnej siete združujúcej obeť kňazov. Mahony utulával pedofilné škandály v losangeleskej arcidiecéze. Súd v roku 2007 prikázal cirkvi, aby obeť odškodnila v celkovej výške v prepočte viac ako pol miliardy eur. Mahonyho potrestali zákazom vykonávať v cirkvi akúkoľvek úradnú alebo verejnú funkciu. Druhým problémovým kardinálom je Keith O'Brien. Tento Brit čelí teraz obviňovaniu od troch súčasných kňazov a jedného bývalého, že sa dávnejšie v minulosti nenáležite správal. Jeden z nich podľa nedeľníka The Observer napríklad povedal, že keď bol v katolíckom seminári, O'Brien zneužíval nočné modlitby na pokus o telesné obťažovanie. Pokiaľ ide o odstupujúceho pápeža, včera sa zúčastnil na svojej poslednej nedeľňajšej verejnej modlitbe. Sľúbil, že aj po abdikácii zostane slúžiť cirkvi naďalej. „Budem to však robiť primerane svojmu veku a sile,“ dodal 85-ročný pontifik. Benedikt XVI. sa ako hlava rímskokatolíckej cirkvi naposledy ukáže na verejnosti túto stredu. Deň pred odstúpením prehovorí na svätopeterskom námestí.

Existujú ľudia, ktorí chcú zneužiť prekvapenie po pápežovom oznámení o abdikácii. Federico Lombardi hovorca Vatikánu

č ap, reuters, čtk, Pravda 25/02/2013

Cirkev prežila horšie veci

Historička Zavacká o škandále: Svetové médiá citujú na titulných stranách tajnú správu, medzi ktorej autormi má byť aj kardinál Tomko. Ako môže zareagovať katolícka časť verejnosti na najnovšie škandály? A čo na to cirkev? Podľa odborníkov ťažko predvídať, ako ju najnovší škandál poznačí. Podľa nich sa rozohrala štandardná spravodajská hra pred voľbou nového pápeža. „Katolícka cirkev musí zaujať postoj,

čo s tým, ako sa s tým vyrovná,“ myslí si historička Katarína Zavacká. „Bud' zaujmú nejaký postoj, alebo to zametú pod koberec,“ tvrdí odborníčka s tým, že už verejná diskusia o škandále je veľký pokrok. Podľa dostupných informácií má podiel katolíckej verejnosti vo svete doteraz mierne stúpajúci trend. „Je to silná cirkev. Prežila aj horšie veci, prežije aj túto,“ dodala Zavacká. Zakladateľ KDH Ján Čarnogurský má podobný názor. „Za vyše 2000 rokov histórie cirkvi bolo takýchto správ asi 10-tisíc, takže to nie je nič výnimočné,“ myslí si. Katolícky kňaz Anton Srholec hovorí: „Som len malé koliesko v tom obrovskom súkolí, takže pravdu nepoznám. Ale – aj keď vysokí cirkevní hodnostári urobia chybu, cirkev nespočíva na funkcionároch, ale na obyčajných ľuďoch.“

(Id), Plus jeden deň 25/02/2013

Bál sa pápež o život?

Tajné dokumenty z Vatikánu odhaľujú špinavosti v cirkvi aj mocenský boj.

Žiadna staroba, ale vražedný komplot? Po nečakanej rezignácii pápeža Benedikta XVI. vychádzajú na povrch stále nové informácie o pozadí jeho odchodu. Šokujúci 600-stranový dokument o špinavostiach v cirkvi, ktorý pre pápeža vypracovala špeciálna vyšetrovacia komisia kardinálov, stavia do úplne nového svetla aj informácie o jeho plánovanej vražde! Členom komisie mal byť podľa talianskych médií aj slovenský kardinál Jozef Tomko!

Šokujúcu informáciu o atentáte na hlavu katolíckej cirkvi priniesol ešte pred niekoľkými mesiacmi taliansky denník IL FATTO QUOTIDIANO. Pápež Benedikt XVI. mal zomrieť násilnou smrťou v novembri roku 2012 a z jeho smrti mal ťažiť milánsky arcibiskup Angelo Scola. Muž, ktorý je teraz jedným z kandidátov na uvoľnený pápežský stolec.

Tajný dokument v nemčine

Podľa talianskeho denníka dostal pápež ešte v decembri 2011 počas tajného stretnutia s kolumbijským kardinálom Dariom Castrilliónom do rúk dokument označený ako „PRÍSNE TAJNÉ“. Tento dokument, pozostávajúci z troch paragrafov, bol písaný v nemčine (zrejme preto, že pápežovou rodnou rečou je nemčina, pozn. red) a podľa talianskeho denníka obsahuje kompletné informácie o plánovanej vražde pápeža.

Vatikán v pohotovosti

Spis o plánovanej vražde vypracoval arcibiskup Paolo Romeo po návrate z čínskeho Pekingu a odovzdal ho do rúk spomínaného kolumbijského kardinála. Zaujímavosťou je, že do Pekingu vyslal arcibiskupa Romea samotný pápež. Cesta bola súčasťou zbierania informácií o pomeroch vnútri cirkvi. Po tom, ako sa informácia o plánovanom atentáte dostala až k pápežovi, nariadil šéf vatikánskej stráže a bývalý člen talianskej tajnej služby Domenico Giani okamžité dôkladné prešetrenie všetkých okolností týkajúcich sa dokumentu. Hovorca Vatikánu Federico Lombardi označil vtedajšie informácie o komplete za také neuveriteľné, že ich nechcel ani komentovať. Zaujímavý je však

súčasný postoj pápežovho kamerlenga Tarcisia Bertoneho. Ten považuje informácie zo 600-stranového dokumentu za neoverené, možno aj falošné(!) a podľa jeho vyjadrenia majú viesť iba k tomu, aby zmiatli kardinálov pred konkláve.

Homosexuálne večierky aj pranie peňazí

Aj podľa talianskeho denníka LA REPUBBLICA má byť za pápežovým odstúpením rozsah kauzy VatiLeaks a správa, ktorá následne vznikla na jeho podnet. Čo vlastne obsahuje materiál, ktorý mal pápeža vydesiť? Vatikánska kontrarozviedka, na ktorej čele má byť aj slovenský kardinál Jozef Tomko, vraj odhalila sieť homosexuálnych duchovných, organizovaný zločin aj porušovanie prikázaní priamo v cirkvi. Dve časti, každá po tristo strán, údajne opisuje „mapu kúkoľa a zlých rýb“, čo v evanjeliách znamená zlých ľudí infiltrovaných medzi veriacimi. (zav, jb)

Čo mala správa odhaliť?

1. Homosexuálnu sieť – Kardináli mali vytvoriť tajnú sieť a organizovať sexuálne večierky.

2. Vydieranie – Práve členovia tejto siete mali byť pre svoju orientáciu vydierateľní.

3. Organizovaný zločin – Má ísť o informácie spojené s podozreniami o praní špinavých peňazí Vatikánskou bankou.

4. Porušovanie prikázaní – Preláti, o ktorých sa v správe píše, majú porušovať hlavne prikázanie nezosmilniš a nepokradneš.

Kto je pápež Benedikt XVI.?

16. apríl 1927 – Joseph Ratzinger sa narodil v Bavorsku.

apríl 1941 – Vtedy 14-ročný Joseph Ratzinger sa na základe zákona Tretej ríše stáva členom Hitlerjugend. Nenavštevuje však povinné stretnutia.

29. jún 1951 – Ratzingera vysväcujú za kňaza.

19. apríl 2005 – Po smrti Jána Pavla II. sa stáva Joseph Ratzinger pápežom Benediktom XVI.

17. apríl 2008 – Pápež sa prvýkrát v histórii zúčastnil na stretnutí s obetami zneužívania.

rok 2010 – Talianska polícia začína vyšetrovať Vatikánsku banku

pre podozrenia z prania špinavých peňazí.

december 2010 – WikiLeaks odhalila diplomatickú poštu, podľa ktorej Vatikán odmietal spolupracovať s Írskom pri vyšetrovaní rozsiahleho zneužívania detí kňazmi.

máj 2012 – Na verejnosť sa dostali dokumenty nazvané ako VatiLeaks. Vyniesol ich pápežov komorník.

júl 2012 – Pápež odvoláva trnavského arcibiskupa Róberta Bezáka bez vysvetlenia, veriaci sa búria.

17. december 2012 – Pápežovi mali predložiť tajný dokument so šokujúcimi odhaleniami vnútri Vatikánu.

11. február 2013 – Benedikt XVI. oznámil svoju rezignáciu.

24. február 2013 – Pápež sa naposledy pomodlil modlitbu anjel Pána. Na Námestí svätého Petra bolo asi 150-tisíc ľudí.

26. – 27. február 2013 – Na národnej púti do Ríma sa zúčastní aj prezident Ivan Gašparovič a stretne sa s odstupujúcim Benediktom XVI.

28. február 2013 – Pápež by mal oficiálne odstúpiť.

15. marec 2013 – Konkláve by sa malo začať 15 až 20 dní po skončení pontifikátu predchádzajúceho pápeža. Hovorca Vatikánu však pripustil, že sa konkláve môže začať skôr.

(jb), Plus jeden deň 25/02/2013

Štruktúry Vatikánu

„Kontrarozviedka je spravodajská štruktúra, ktorá chráni štát pred vonkajšími hrozbami, ochraňuje vlastné utajované informácie a má zabraňovať potenciálnym rizikám poškodzujúcim záujmy štátu,“ vysvetľuje Igor Cibula, bývalý riaditeľ rozviedky SIS. Podľa neho disponuje Vatikán takouto štruktúrou, i keď sa formálne nepodobá na kontrarozviedky iných štátov. „Hierarchické usporiadanie katolíckej cirkvi, jej prepojenia, zaviazanosť a oddanosť kňazov i celosvetové pôsobenie cirkvi poskytujú Vatikánu systém nástrojov, ktoré umožňujú získavať široké spektrum informácií,“ dopĺňa. Odstúpenie pápeža nepripisuje tajnej správe spravodajskej služby. Považuje však za príznačné pre pomery vo Vatikáne, že sa takéto špekulácie objavili práve teraz. (jb), Plus jeden deň 25/02/2013

Tajnú správu spozná len nový pápež

Záver tajného vyšetrovania vo Vatikáne zostanú rezervované novému pápežovi. Taký je verdikt stretnutia Benedikta XVI. s komisiou kardinálov, ktorí vyšetrovali kauzu úniku tajných informácií Vatileaks. Vyslanému redaktorovi Jarovi Barborákovi sa podarilo nášho kardinála Jozefa Tomka osloviť tesne pred tým, ako sa s pápežom stretol. Odstupujúci Benedikt XVI. dnes vydal aj dokument, ktorým dáva možnosť zvolať konkláve skôr.“

Jaroslav Barborák, redaktor: „Platí čo platilo, no vo výnimočných prípadoch môžu kardináli rozhodnúť aj inak, alebo jednoduchšie, konkláve sa môže začať aj skôr. To je to podstatné, čo prináša posledný dokument odstupujúceho pápeža - Motu Proprio Normas nonnullas.“

Cyril Vasil', Kongregácia pre východné cirkvi: „Je to technické označenie termínu, ktorý znamená, že nebolo to na žiadosť niekoho, ale je to z vlastného popudu, Motu Proprio.“

Jaroslav Barborák, redaktor: „Odstupujúci pápež teda z vlastného rozhodnutia dáva kardinálom možnosť, aby o dátume voľby nového pápeža rozhodli sami. Stará norma totiž nepočítala s prípadom, že ku konkláve môže dôjsť aj inak ako v prípade úmrtia pápeža. Už teraz vo Vatikáne zaznieva, že konkláve sa môže začať medzi deviatym a jedenástym marcom.“

Dominik Duka, pražský kardinál: „Tak ja sa priznám, že som za to skoršie konanie a to preto, že ma čakajú doma mnohé úlohy.“

Jaroslav Barborák, redaktor: „Taliansky kardinál Gianfranco Ravasi, ktorý dával minulý týždeň Benediktovi XVI. duchovné cvičenie, však tvrdí, že dátumy nie sú pri konkláve podstatné.“

Gianfranco Ravasi, kardinál, Pápežská rada pre kultúru: „Podstatné je, aby kardináli mali čas na diskusiu, vzájomné spoznávanie osobnostných kvalít, aby mohli odpovedať na výzvy doby, ktoré sa zosobnia v novom pápežovi.“

Jaroslav Barborák, redaktor: „Na nového pápeža čakajú aj výsledky vyšetrovania úniku tajných

Odborník potvrdil existenciu pápežovej spravodajskej siete

La Repubblica: Vatikánsky špiónom šéfoval kardinál Tomko

Informácie zverejnené talianskym denníkom La Repubblica spôsobili vo Vatikáne obrovské zdesenie. Podľa novin je za odstúpením Benedikta XVI. tajná správa o pomeroch v rímskej kúrii, ktorú mali Svätému Otcovi odovzdať traja kardináli, medzi nimi i Jozef Tomko. O ňom dokonca žurnalisti uviedli, že za Jána Pavla II. sa stal šéfom vatikánskej kontrarozviedky.

Únik tajných dokumentov, lobisti, osobné finančné záujmy či homosexuálna sieť členov rímskej kúrie. To majú byť dôvody, ktoré podľa denníka La Repubblica priviedli Svätého Otca k rozhodnutiu rezignovať. Okrem toho talianske noviny prišli s tvrdením, že slovenský kardinál Jozef Tomko sa za Jána Pavla II. stal šéfom vatikánskej rozviedky. Existenciu spravodajskej siete vnútri najmenšieho štátu sveta potvrdil bývalý riaditeľ rozviedky SIS a predseda Asociácie bývalých spravodajských dôstojníkov Igor Cibula. „Vatikán disponuje spravodajskou štruktúrou, ktorá sa sice formálne nepodobá na spravodajské služby iných štátov, ale hierarchické usporiadanie katolíckej cirkvi, jej vnútorné prepojenia, zaviazanosť a oddanosť kňazov a rehoľníkov i celosvetové pôsobenie cirkvi poskytujú Vatikánu systém nástrojov, ktoré umožňujú získať široké spektrum najrozličnejších informácií,“ povedal Novému Času. Podľa neho však rozviedka či kontrarozviedka v prípade Vatikánu nefungujú tak, ako v štandardných štátoch. „Jeho spravodajská

štruktúra chráni vlastné utajované informácie Vatikánu a získava informácie o aktivitách, ktoré poškodzujú cirkev a Vatikán. V zahraničí sa zameriava predovšetkým na cudzie úmysly a záujmy potenciálne ohrozujúce cirkevnú hierarchiu, vplyv Vatikánu i pozície katolíckej cirkvi v jednotlivých krajinách,“ uviedol Cibula. Informácia o tom, že by mal Tomko šéfovať vatikánskej „kontre“, prekvapila aj Róberta Bezáka. Práve jemu slovenský kardinál pomohol na arcibiskupský stolec. „Musím napísať, že aj pre mňa je to novinka - pokiaľ to treba brať vážne -, veď kardinál Tomko má tohto roku 89 rokov. Keď si to porovnáte s vekom iných šéfov tajných služieb, tak neviem, koľko konšpiračných správ má ešte záujem spracovať,“ reagoval pre Nový Čas bývalý trnavský arcibiskup. „Možno je to celé skôr hľadaním možných dôvodov, čo pápeža donútilo ukončiť úrad. A informácie o závažných dôvodoch ani nie sú vážnou tajnou správou, ako skôr poskladané puzzle mnohých faktických skutočností, ktoré prenikli na verejnosť,“ myslí si Bezák. Vatikán v sobotu reagoval vyhlásením, v ktorom však jednotlivé informácie jednoznačne nedementoval. „Je smutné, že s približujúcim sa začiatkom konkláve, na ktorom sa zídu kardináli voliči, aby podľa svojho svedomia pred Bohom vykonali v plnej slobode svoju voľbu, sa množia správy, ktoré sú často neoverené, zavádzajúce, ba priam falošné a spôsobujú veľké škody osobám i inštitúciám,“ uviedol Štátny sekretariát Svätej stolice.

(ms), Nový Čas 25/02/2013

dokumentov, na ktorých spočíva váha pápežského tajomstva. Vatikán ich dnes označil za zlyhania a nedokonalosti ľudského faktora ako v každej inej inštitúcii. Po pôvodnom zámere vyše tristostranový dokument predstaviť aj kardinálskemu kolégiu Benedikt XVI si to po stretnutí s trojicou kardinálov vyšetrovateľov rozmyslel. Je medzi

nimi aj náš kardinál Jozef Tomko. O správe mlčí, aj on je viazaný tajomstvom.“

Jozef Tomko, kardinál, emeritný prefekt vatikánskej kongregácie: „Keď ma rešpektuješ, nechaj ma.“

Jaroslav Barborák, redaktor: „Už zajtra bude Vatikán a Rím patriť aj Slovákom, ktorí tu prídu na národnú púť.“

STV 2, 25/02/2013

Potrebuje Tomko ochranu?

Majú sa kardináli, ktorí vypracovali hrozivú správu, báť o život?

Benedikt XVI. si tajnú správu, v ktorej vyšetrovací tím odhalil homosexuálnu sieť či organizovaný zločin v Rímskej kúrii, nenechá pre seba. Dá ju k dispozícii budúcemu pápežovi. K tajnému spisu sa však zrejme dostanú aj ostatní kardináli.

Pápež sa podľa talianskych médií včera stretol so slovenským kardinálom Jozefom Tomkom, Talianom Salvatorem de Giorgim a Španielom Julianom Herranzom. Trojicabola poverená vypracovaním správy, ktorá zamávala Vatikánom. Odhalila vraj homosexuálnu sieť, ktorá organizovala sexuálne večierky, či priniesla informácie o praní špinavých peňazí Vatikánskou bankou. Benedikt XVI. tento vyšetrovací tím oficiálne rozpustil, podľa interných informácií sa však chce s týmito kardinálmi stretávať aj po odchode z funkcie. Vatikán potvrdil, že Benedikt prenechá správu budúcemu pápežovi. Objavujú sa i informácie, že nasledovník nebude jediný, kto si ju prečíta. „Hovorí sa o tom, že Benedikt XVI. dá povolenie týmto kardinálom, aby o správe informovali ostatných kardinálov predtým, než sa pristúpi k voľbe nového pápeža,“ povedal nám cirkevný analytik Imrich Gazda.

Ohrození?

Keďže traja „pápežovi muži“ otvorili vypracovaním správy Pandorinu skrinku, pýtali sme sa, či sa nemajú báť. „Nemyslím si, že by sa mali cítiť ohrození. Nerobili to na vlastnú päsť, ale mali na to mandát od pápeža,“ povedal nám odborník. Ak by si predsa neboli istí, mohli by na ochranu využiť Švajčiarsku gardu. „Práve tá chráni pápeža a v čase, keď cirkev vedie kardinálsky zbor, dohliada na ich bezpečnosť,“ vysvetlil analytik.

Tomko kandidátom

Objavili sa aj otázky, či na pápežský stolec nezasadne slovenský kardinál Jozef Tomko. „Za pápeža môže byť zvolený každý pokrstený katolík, ktorý žije v celibáte,“ dodal Imrich Gazda. Podľa neho však budú preferovať skôr mladšieho a fyzicky zdatného muža. Kardinál Tomko oslávi tento rok 89 rokov. (pfk)

Plus jeden deň 26/02/2013

Chcú cirkev poškodiť

Únik tajnej správy mohli naplánovať. Špekuluje sa o snahe ovplyvniť konkláve.

Je to úbohé, že ako sa blížime k času konania konkláve, čoraz častejšie sa šíria nepotvrdené a úplne nesprávne správy, ktoré spôsobujú vážne problémy ľuďom a inštitúciám. Takto zareagoval kardinál Tarcisio Bertone na tvrdenia talianskych médií, ktoré odstúpenie pápeža Benedikta XVI. spájajú s tajnou správou trojice kardinálov. Tristostranový dokument z vyšetrovania aféry VatiLeaks, ktoré viedol slovenský kardinál Jozef Tomko, má hovoriť aj o homosexuálnych praktikách a vydieraní niektorých

vysokých postáv cirkvi. Vatikánsky hovorca Federico Lombardi tvrdí, že cieľom takýchto článkov je diskreditovať cirkev a jej vedenie. „Dôvod svojho odstúpenia jasne vyjadril,“ povedal SME český kardinál voliteľ Dominik Duka. „Hľadanie ďalších dôvodov je nepodstatné.“ Vatikán už priznal, že výsledky interného vyšetrovania možno kardináli voliteľa dostanú ešte pred samotnou voľbou. Tieto informácie by tak naozaj mohli ovplyvniť voľbu Benediktovho nástupcu. (tp), SME 25/02/2013

300 strán by mala mať tajná správa z vyšetrovania aféry VatiLeaks.

Tomka si zavolał pápež kvôli kauze VatiLeaks

Slovenský kardinál viedol tajné vyšetrovanie:

RÍM - Pápež Benedikt XVI. včera prijal trojicu kardinálov, ktorí viedli tajné vyšetrovanie obvinení z intríg a finančných machinácií v rámci škandálu VatiLeaks. Slovenský kardinál Jozef Tomko, Julian Herranz a Salvatore De Giorgio sa stretli s pápežom dopoludnia. Ten rozhodol, že správa kardinálov zostane dôverná. Talianske médiá ju totiž žiadali zverejniť ešte pred začatím konkláve.

„Svätý Otec sa rozhodol, že okolnosti tohto vyšetrovania, ktorého obsah je známy len jemu, budú k dispozícii len novému pápežovi,“ uvádza sa vo vyhlásení Vatikánu. Vo vyšetrovaní sa zistili prípady „zlyhania a nedokonalosti ľudského faktora“. Kauza VatiLeaks súvisí so zverejnením tajných pápežských dokumentov, čím sa na verejnosť dostali podozrenia z korupcie a machinácií vo Vatikáne. Z krádeže dokumentov bol usvedčený pápežov osobný komorník Paolo Gabriele, ktorého súd potrestal 18 mesiacmi väzenia, pápež mu však udelil milosť. Po tom, ako sa škandál prevalil, pápež požiadal trojicu kardinálov Herranza, Tomka a De Giorgia, aby kauzu - paralelne so súdnym vyšetrovaním - prešetrili aj oni. Svoje vyšetrovanie ukončili v decembri, keď údaj-

ne o jeho výsledkoch informovali aj pápeža. Zistenia kardinálov sú pre verejnosť tajné. Minulý týždeň však taliansky denník La Repubblica napísal, že kardináli potvrdili existenciu siete vydieračov, skorumpovaných úradníkov, ako aj homosexuálnej loby, ktorá vydiera niektorých prelátov rímskej kúrie. Ich správa pápeža údajne tak šokovala, že urýchlila jeho rozhodnutie odstúpiť z úradu. Vatikán zverejnenie článku kritizoval a jeho hovorca Federico Lombardi odmietol dohady novinárov, že by sa pápež mal stretnúť s autormi „ultratajnej“ vyšetrovacej správy. Lombardi vtedy opäť zdôraznil, že dôvodom odstúpenia Benedikta XVI. nie sú žiadna depresia ani psychologické dôvody, ale úbytok fyzických síl, čo pápež potvrdil aj vo víkendovom príhovore veriacim. „Pán ma žiada, aby som sa ešte viac oddal modlitbe a rozjímaniu, aby som mohol pokračovať v s lužbe s rovnakým odovzdaním a láskou ako doteraz, ale spôsobom, ktorý je primeranejší môjmu veku a sile,“ povedal 85-ročný pápež, za čo ho veriaci odmenili aplauzom. Pápež Benedikt XVI. sa objaví na verejnosti zajtra poslednýkrát - na pravidelnej generálnej audiencii, ktorá sa tiež uskutoční na Svätopeterskom námestí. (pol, tasr)

Nový Čas 26/02/2013

Historik: Únik správ môže ovplyvniť výber pápeža

Krátko pred koncom pontifikátu Benedikta XVI. neutíchajú úvahy o dôvodoch jeho odstúpenia. Za odchodom vraj nie sú len ubúdajúce fyzické a duševné sily, ale aj tajná správa o pomeroch vo Vatikáne. Pre pápeža ju pripravili traja kardináli a medzi nimi aj Slovak kardinál Jozef Tomko. Podľa historika Akadémie vied Českej republiky Jaroslava Šebeka, ktorý sa zaoberá cirkvami, možno len špekulovať, či správa mala vplyv na pápežovo rozhodnutie.

Sú reálne úvahy, že správa kardinálov prispela k rozhodnutiu pápeža vzdať sa úradu?

Sú to všetky špekulácie. Osobne som presvedčený, ako vyplýva z vyjadrení pápežovho brata Georga, že pápež začal zvažovať svoju rezignáciu už na jar 2012. Samozrejme, bolo to hlavne spôsobené jeho strácajúcimi sa fyzickými silami. Nemožno však vylúčiť, že mali na to vplyv aj udalosti, ktoré sa prehnali cez Vatikán v minulom roku a pre ktoré bola nakoniec zriadená trojčlenná komisia, kde je aj slovenský kardinál Tomko. Tá mala vyšetriť jednak únik dokumentov, ako aj stav vnútri Vatikánu. Táto komisia má údajne oboznámiť kardinálov, ktorí budú prítomní na konkláve, s výsledkami vyšetrovania. Vidieť teda, že kardinál Tomko má ešte stále napriek svojmu vysokému veku dôležitú pozíciu v rámci vatikánskej hierarchie.

V tajnej správe sa má hovoriť o vydiereaní niektorých prelátov v súvislosti s homosexualitou či o finančných záujmoch. Ako to, že sa informácie zo správy objavili v médiách?

Zo strany médií sú niektoré informácie podávané zámerne preto, „aby ovplyvnili náladu v rámci kardinálskeho zboru pred voľbou pápeža. Táto voľba bude určite jednou z najdôležitejších v modernej histórii cirkvi. Cirkev sa v tejto chvíli dostala na križovatku, lebo sa bude voliť pápež, od ktorého sa očakáva, že sa vynasadí očistiť atmosféru vnútri srdca cirkvi, teda vo Vatikáne.

Mohlo byť záujmom niekoho vo Vatikáne, aby sa informácie z tajnej správy pre pápeža dostali na verejnosť?

O týchto veciach sa nič bližšie nevie. Môžeme len špekulovať, kto by mal mať takýto záujem. Je jasné, že rozšírenie týchto informácií je dôležité

z hľadiska prípravy novej voľby pápeža. Aj preto tak ostro Vatikán v sobotu zareagoval. Obáva sa, že by tieto informácie mohli voľbu ovplyvniť.

Ako by ju mohli ovplyvniť?

V zmysle toho, že by sa kardináli začali viac zaujímať o tieto záležitosti. Mohol by napríklad klesnúť rating niektorých mien, ktoré by boli v hre. Aj roku 1978 z talianskych médií tesne pred voľbou unikla správa, že veľmi vplyvný kardinál a janovský arcibiskup Giuseppe Siri sa vyjadril negatívne na tému kolegiality biskupov. V tej chvíli jeho pomyselné akcie klesli a voľba priniesla pat, z ktorého vzišiel víťazne Ján Pavol II. Média tiež môžu teda ovplyvniť rozhodovanie týmto smerom alebo tým, že kardináli sa budú snažiť spevniť svoje rady a zvoliť konzervatívneho kardinála, ktorý bude obhajovať cirkevné záujmy.

Bude snaha dostať na pápežský stolec silnú osobnosť alebo to bude pápež s liberálnejším zmysľaním?

V rukách to majú kardináli, ale podľa mňa je teraz potrebná silná osobnosť, ktorá dokáže začať riešiť nahromadené problémy, a nie ich zametať pod koberec.

Môže to byť niekto mladší alebo nemusí byť ani mladší, ale mal by byť ešte plný sil a dostatočne rázny?

Už nie je možné voliť pápeža, ktorý bude znovu vnímaný na prechodný čas. Veľmi dôležité je vybrať najbližší personálny okruh vedľa pápeža, a to bude záležitosť novej hlavy cirkvi. Predovšetkým nového štátneho sekretára, teda druhého muža Vatikánu, ktorý by tieto veci mohol začať riešiť v spolupráci s pápežom. Nie je nutné, že všetko musí urobiť pápež. Dôležité je, aby sa pápežom stala silná osobnosť a aby človek s praktickou skúsenosťou bol štátnym sekretárom. Tiež by sa malo obmeniť vedenie jednotlivých kongregácií, povedané z nášho pohľadu, rezortov vatikánskej vlády.

Očakávate, že konkláve bude dlho voliť nového pápeža?

Tento raz môže byť konkláve dlhšie, pretože minulé konkláve zvolilo pápeža už na treťom zasadaní, čo je unikátne, a bolo jedno z najkratších. Keďže teraz sa nerysuje osobnosť výraznejšieho typu, konkláve bude oveľa dlhšie.

Aký je proces výberu pápeža?

Dejú sa rozhovory podobne ako v politike a vznikajú koalície v prospech kandidátov?

V zásade by žiadne koalície vznikajú nemali. Po prvých dvoch, troch kolách voľby vidieť, k akým kandidátom sa prikláňa najväčšia pozornosť. Potom prichádza chvíľa, aby sa napríklad pri neformálnych príležitostiach, pri večeri, začalo diskutovať v kuloároch, komu by sa malo venovať viac pozornosti. To bolo nakoniec aj pri voľbe Jána Pavla II., keď východisko z patu priniesol rakúsky kardinál Franz König. Navrhol nečakané riešenie, aby sa pápežom nestal Talian, ale aby to bol človek z komunistického kraja.

Podľa talianskeho denníka La Repubblica slovenský kardinál Jozef Tomko bol za pápeža Jána Pavla II. na čele vatikánskej kontrarozviedky. Bolo o Tomkovi známe, že plní aj takéto poslanie?

Povedal by som, že sú to špekulácie denníka La Repubblica, ktorý je viac liberálne orientovaný. Možno predpokladať, že jeho informácie nebudú vždy stopercentné. Odvolával by som sa na tie informácie a webové servery, ktoré vychádzajú priamo od znalcov vatikánskeho prostredia, čo nie je La Repubblica. Jozef Tomko bol veľmi vplyvný kardinál, ktorý bol dokonca prefektom Kongregácie pre evanjelizáciu národov, a bol to človek, ktorý ovplyvňoval aj rokovania s československou vládou. Dokonca podľa údajov, ktoré som videl v materiáloch československej rozviedky, možno povedať, že československi bezpečnostní analytici Tomka v rokoch 1988 a 1989 považovali za jedného z kandidátov na miesto štátneho sekretára. Bol by to vlastne druhý muž Vatikánu, čo sa nestalo, a stal sa ním Angelo Sodano.

Je vplyv kardinála Tomka vo Vatikáne stále veľmi veľký?

Samozrejme, o tom svedčí skutočnosť, že sa dostal na veľmi vysokú pozíciu členia komisie, ktorá kontrolovala vnútrovatikánsku situáciu. Znamená to, že má stále veľmi vplyvnú pozíciu a nie je to žiadny starý muž na odpočinku.

Čo vlastne chráni vatikánska kontrarozviedka?

Neviem, že by také niečo vo Vatikáne fungovalo. Takú informáciu nemožno seriózne potvrdiť. Je to skôr mediálny výmysel.

Potrebuje sa Vatikán chrániť priamo vo svojom vnútri, lebo každý štát má svoju kontrarozvedku?

Dôležitú úlohu má talianska tajná služba, ktorá sa podieľa na ochrane vatikánskych záujmov. Dokonca členovia tajnej služby Talianska sú čiastočne zodpovední za ochranu pápeža. Skôr by som teda túto otázku smeroval k talianskym tajným službám. Vo Vatikáne predsa len existuje obmedzený aparát bezpečnostného charakteru. Tam sa skutočne vytvára skôr zákulisná politika, ako niečo typu americkej CIA alebo izraelského Mossadu.

Cirkev sa v tejto chvíli dostala na križovatku, lebo sa bude voliť pápež, od ktorého sa očakáva, že sa vynasnaží očistiť atmosféru vnútri srdca cirkvi, teda vo Vatikáne.

Pápež Benedikt XVI. sa v nedeľu na Námestí svätého Petra v Ríme naposledy prihovoral k veriacim. Sľúbil im, že hoci vo štvrtok opustí úrad hlavy katolíckej cirkvi, veriacich „nepustí“ a bude cirkvi slúžiť rovnako oddane ako doteraz.

Teraz je potrebná silná osobnosť, ktorá dokáže začať riešiť nahromadené problémy, a nie ich zametať pod koberec. Jaroslav Šebek historik

Vidieť, že kardinál Tomko má ešte stále napriek svojmu vysokému veku dôležitú pozíciu v rámci vatikánskej hierarchie.

Igor Stupňan, Pravda 26/02/2013

Stávky na voľbu pápeža

Slováci môžu tipovať výsledok novej voľby pápeža. Okrem mena novej hlavy katolíckej cirkvi môžu záujemcovia tipovať to, z ktorého kontinentu bude nový pápež, či bude z Talianska, koľko bude mať rokov v deň voľby, aké meno si zvolí nový pápež, alebo v ktorý deň konkláve bude zvolený. Najväčším favoritom podľa stávkovej kancelárie je ghanský kardinál Peter Turkson, na ktorého je vypísaný kurz 3,6. Kurzy sú vypísané aj na viacerých Slovákov. Na emeritného trnavského arcibiskupa Jána Sokola je kurz 300, na emeritného arcibiskupa Roberta Bezáka je kurz 250 a na slovenského kardinála Jozefa Tomka 200. (sita)

Pravda 26/02/2013

Kardinála zničil škandál

Najvýznamnejší britský predstaviteľ katolíckej cirkvi zrejme doplatil na vlastné hriechy. Kardinál Keith O'Brien odstúpil z úradu arcibiskupa. Oznamoval to deň po tom, čo noviny The Observer napísali, že pred tromi desaťročiami telesne obťažoval iných kňazov. O'Brien tvrdí, že je nevinný, ale napriek tomu sa rozhodol rezignovať. Proti nemu stoja svedectvá troch súčasných kňazov a jedného bývalého. Hodnosť kardinála O'Brienovi zostane, ale na konkláve do Vatikánu nepocestuje. „Neželám si, aby sa záujem médií v Ríme zamerl na mňa. Radšej na Benedikta XVI. a jeho nástupcu,“ zdôraznil. Znamená to, že Británia nebude mať nikoho s hlasovacím právom v zbore voliteľov. „O'Brien sa stal prvým kardinálom v dejinách cirkvi, ktorý sa vzdal účasti na voľbe pápeža pre osobný škandál,“ upozornil viceprefekt Vatikánskej knižnice Ambrogio Piazzoni. Zmienení duchovní a jeden niekdajší poslali do Vatikánu list, v ktorom kardinála obvinili z „nevhodného správania“. Podrobnosti nie sú známe, The Observer opísal aspoň hlavné body výčitiek. O'Brien sa mal snažiť o telesný kontakt s inými kňazmi v katolíckom seminári. Homosexuálne obťažovanie sa údajne prejavilo počas spoločných nočných modlitieb a keď neskoro večer popíjali alkoholické

nápoje. Odstúpenie O'Briena znamená, že katolícka cirkev v Škótsku stratila svojho duchovného vodcu. „Za všetko dobro, ktoré som bol schopný konať, vďačím Bohu. Za akékoľvek zlyhanie sa ospravedlňujem všetkým, voči ktorým som sa previnil,“ rozlúčil sa vo vyhlásení s veriacimi, pričom ku kajúcim slovám nepridal nijaké vysvetlenie. Ak je pravda, že O'Brien dával najavo homosexuálnu orientáciu, potom postupoval farizejsky. Vzťahy medzi ľuďmi rovnakého pohlavia totiž odsudzuje. Sobášejov a lesbič napríklad vlni priravnal k smiešnej podvratnej činnosti. Britská organizácia Stonewall, ktorá bráni práva homosexuálov, mu za toto vyjadrenie udelila hanlivý titul Bigotný kresťan roku. Na opačnej strane O'Brien hovorí o celibáte. Pred niekoľkými dňami povedal, že katolícki kňazi by mali získať možnosť ženiť sa a mať deti. „Celibát podľa mňa nemá Boží pôvod, Ježiš Kristus ho nepožadoval,“ zdôraznil. Stanica BBC označila rezignáciu O'Briena za jeho osobnú tragédiu. Dodala, že škandál zjavne ublíži nielen katolíckej cirkvi v Škótsku: „Obvinenia z nevhodného správania znamenajú ťažký úder pre širšiu cirkev v čase, keď sa usiluje o posilnenie svojej reputácie pred voľbou nového pápeža.“

čap, reuters, čtk, Pravda 26/02/2013

Mamka cirkev, tatko štát

Peniaze, ktoré dáva štát na chod jednotlivých cirkví, síce nie sú zanedbateľné, ale nie je to ani suma, ktorá by spasila rozpočet. Odluka cirkvi od štátu nie je ekonomická, ale politická otázka. Zdalo by sa, že Marek Maďarič už len zriadením expertnej komisie preukázal samovražednú politickú odvahu. Pokiaľ nejde iba o prázdne gesto. Lebo veď taká komisia môže zasadať, rokovať, skúmať, analyzovať, navrhovať a zamietat' riešenia až do súdneho dňa, alebo do skončenia volebného obdobia - podľa toho, čo nastane skôr. Keby sa Maďarič vážne chystal predložiť do parlamentu návrh zákona, ktorým by rozviedol mamku cirkví s takom štátom, jeho strana by rozhodne viac stratila, ako získala. Práve Maďarič patrí medzi tých ideológov Smeru, ktorí ho, s nemalým úspechom, usilovne prefarbovali z červenej na hnedú. Ľudácky sentiment výborne funguje a viac voličov prináša, ako berie. Už len dojem, že chce katolícku cirkev oberať o jej privilégia, by mohol s preferenciami Smeru nepekne zamávať. Klérus sa však netvári nijak zvlášť pobúrene. Naopak, na reforme sa aktívne podieľa. Existuje napokon elegantné riešenie - asignačná daň. Tá by znamenala, že veriaci by istú časť svojich daní, ktoré beztak musia zaplatiť, presmerovali na svoju cirkev, a tí ostatní trebárs na kultúru. Štát by to napokon stálo viac ako súčasné priame financovanie. No katolícka cirkev so svojimi troma miliónmi veriacich by na tom slušne zarobila, kým jej drobní konkurenti by pomaly, ale celkom isto zahynuli na podvýživu. To by katolíckemu kléru stálo za pár pastierskych listov a predvolebných kázni, po ktorých by si Fico mohol rovno pripísať aj osem percent z KDĽH a Figel' hľadať novú robotu. **Arpád Soltész, HN 26/02/2013**

Cirkvi majú dotovať aj ľudia

Financovanie. Veriaci si budú môcť vybrať, ktorú cirkev chcú podporiť.

Časť peňazí zo štátneho rozpočtu a časť priamo od daňových poplatníkov. Takto by u nás po novom mohli vyzerat' financovanie cirkví. Dnes 18 registrovaných cirkví dostáva od štátu viac ako 37 miliónov eur, z toho veľká časť ide na platy duchovných (na jedného v priemere 400 eur v hrubom). Zo štátnej kasy by sa už financovalo len fungovanie školstva, udržiavanie kultúrnych pamiatok či sociálne domovy. Navyše, svoju cirkev by dotovali aj samotní veriaci - istým percentom z daní. Peniaze tých, ktorí by nepatrili pod žiadnu cirkev, by zostali štátu a šli by napríklad na kultúru, ale i sociálnu oblasť. Takýto model podľa informácií HN preferujú najväčšie cirkvi u nás - rímsko- a gréckokatolícka. „Našou snahou je, aby neboli dôvody na pochybnosti v oblasti spravodlivosti. Pravdepodobne sa prejde na kombinovaný model,“ potvrdil pre HN riaditeľ Bratislavskej arcidiecézy Tibor Hajdu. Minister kultúry Marek Maďarič zatiaľ tento návrh komentovať nechce.

Maďarič na riešenie problematiky financovania cirkví zriadil expertnú komisiu. „Je predčasné hovoriť o konkrétnych modeloch,“ reagoval hovorca Jozef Bednár. Podľa našich informácií pracuje Maďaričov rezort s viacerými možnosťami, jednou z nich je aj spomínaný model. Predstaviť by ich minister mal už čoskoro. Poslanec Smeru Dušan Jarjabek zdôrazňuje, že je dôležité, ktorý model bude vyhovovať všetkým cirkvám. „Je to na diskusiu so zástupcami cirkví.“ Malé cirkvi, ktoré nemajú až toľko členov, sa modelu čisto asignačnej dane bránia. „My nemáme zdroje ako väčšie cirkvi, z prenájmu budov a pozemkov, takže iba asignačná daň by bola pre nás likvidačná. Ak by niečo prispel aj štát, viem si to predstaviť,“ hovorí Ján Lacho, biskup apoštolskej cirkvi.

Pokusy tu už boli

Hovorca Konferencie biskupov Slovenska Jozef Kováčik tvrdí, že cirkev chce otázku financovania už vyriešiť. Zaviazali sme sa na to v zmluve so Svätou stolicou ešte v roku 2000. Odvtedy túto tému otvorili viaceré vlády, ani jedna ju však nedotiahla do konca. Kováčik naznačil, že spojiť asignačnú daň s príspevkom od štátu, by bolo dobrým riešením. Podľa gréckoka-

tolíkov cirkvi zastupujú v mnohých oblastiach štát, teda by mali dostávať aj časť peňazí od štátu. „Gréckokatolícka cirkev bude akceptovať taký model, ktorý bude čo najspravodlivejší,“ reagoval pre HN Daniel Dzurovčin, zodpovedný za ekonomiku Gréckokatolíckeho arcibiskupstva v Prešove. Problém v tom vidí napríklad pravoslávna cirkev, ktorá patrí na Slovensku k tým menším.

Chýba súpis majetku

„Nám súčasný stav vyhovuje. Máme 50-tisíc veriacich, z toho dve tretiny žijú v najchudobnejších častiach Slovenska. Odkiaľ by tí ľudia mali peniaze na daň,“ povedal Juraj, predseda Eparchiálnej rady pravoslávnej cirkvi na Slovensku. Ekonom SAV Vladimír Baláž hovorí, že pre spravodlivé nastavenie financovania sa musí spraviť presný súpis majetku všetkých cirkví. „Možno sa zistí, že niektoré cirkvi sa budú vedieť užiť samy, a niektoré nie,“ skonštatoval. Na súpis majetku už vyzval cirkvi samotný Maďarič. „Ministerstvo kultúry zastáva názor, že len na základe týchto odpovedí je možné nastaviť dobrý systém ďalšieho financovania cirkví u nás,“ zdôvodnil Bednár. Menšie cirkvi s tým problémom nemajú. „My máme minimálny majetok, rovný takmer nule,“ povedal Juraj z pravoslávnej cirkvi. Spolupracovať v tejto oblasti nemá problém ani Evanjelická cirkev augsburského vyznania. „Evidencia majetku je súčasťou ročných účtovných závierok. Nie je problém so spracovaním zoznamu majetku,“ odpovedala hovorkyňa Edita Škodová. Ťažkosť so súpisom však budú mať veľké cirkvi. „Nie je jednoduché vyčíslit' majetok cirkví, keďže ide o množstvo právnických osôb, ako aj majetku, ktorý nám bol odobratý,“ reagoval Kováčik.

Financovanie cirkví

dnes Cirkvi sú dotované zo štátneho rozpočtu. 18 registrovaných cirkví dostáva od štátu 37 miliónov eur.

po novom Čiastočne by cirkvi naďalej financoval aj štát. Prispieval by napríklad na školy či kultúrne pamiatky. Cirkvám by odvádzali časť zo svojich daní aj ich veriaci.

Peniaze od štátu pre cirkvi na Slovensku

Rímskokatolícka cirkev príspevok od štátu (v mil. eur) 21,5 počet ľudí hlásiacich sa k cirkvi 3,3 mil.

Gréckokatolícka cirkev príspevok od štátu (v mil. eur) 3,8 počet ľudí hlásiacich sa k cirkvi 207-tisíc

Evanjelická cirkev augsburského vyznania príspevok od štátu (v mil. eur) 3,7 počet ľudí hlásiacich sa k cirkvi 316-tisíc

Pravoslávna cirkev príspevok od štátu (v mil. eur) 1,7 počet ľudí hlásiacich sa k cirkvi 49-tisíc

Apoštolská cirkev príspevok od štátu (v mil. eur) 0,4 počet ľudí hlásiacich sa k cirkvi 5 800

Bratská jednota baptistov príspevok od štátu (v mil. eur) 0,3 počet ľudí hlásiacich sa k cirkvi 3 500

Cirkev bratská príspevok od štátu (v mil. eur) 0,3 počet ľudí hlásiacich sa k cirkvi 3 400

Ústredný zväz židovských náboženských obcí príspevok od štátu (v mil. eur) 0,1 počet ľudí hlásiacich sa k cirkvi 2 000

Spolu: 37 555 040eur*

* Ide o sumu zo štátneho rozpočtu, ktorá bola v roku 2012 rozdelená medzi všetkých 18 cirkví registrovaných na Slovensku. Peniaze šli na platy duchovných a prevádzku ústredí cirkví. Pri počtoch ľudí sa vychádza zo sčítania obyvateľov v roku 2011.

Modely financovania cirkví v zahraničí

Nemecko

Uplatňuje cirkevnú daň - zákon z roku 1949 dáva jednotlivým registrovaným cirkvám právo vyberať dane. Cirkev vyberá tieto dane od členov svojej farnosti na základe štátnych zoznamov, kde sú uvedení platcovia daní. Výšku si určujú samotné spolkové krajiny. Napríklad v juhonemeckých zemiach je to 8 percent z odvedenej dane z príjmu.

Taliansko

V krajine je zavedený systém financovania cirkví asignáciou z daní. Každý, kto odvádza dane z príjmu, môže poslať určité percento z daní - v súčasnosti 0,8% - niektorej z cirkví, alebo náboženskej spoločnosti. Peniaze občanov, ktorí odmietnu prispievať niektorej z cirkví, štát použije na sociálne účely.

Rakúsko

Existuje tu systém obligátneho cirkevného príspevku, ktorý vyberajú priamo cirkvi. Pokrýva prevažnú časť ich finančných potrieb. Štát vymáha nedošlé príspevky, za ktoré môže byť

v krajom prípade uvalená exekúcia. Štát vedie register občanov na základe ich konfesie. Každý po dosiahnutí veku 18 rokov môže zmeniť viero-vyznanie. Štát o tom informuje príslušnú konfesiu.

Spojené štáty americké

V krajine je zakázané prijímať daňové zákony, ktoré by finančne podporovali akékoľvek náboženstvo, alebo cirkevné organizácie. Štáty USA môžu finančne prispieť napríklad náboženským školám len za určitých podmienok, pričom nesmie byť porušená odluka štátu od cirkvi. Namiesto financovania však sú cirkvi, ktoré spĺňajú zákonné podmienky, oslobodené od daní, rovnako ani dary, ktoré dostávajú, nemusia zdaňovať.

Francúzsko

Odluku cirkvi od štátu tu zaviedli v roku 1905, bola veľmi násilná a napríklad rímskokatolícka cirkev sa z nej dodnes z hospodárskej stránky nespamätala. Vo francúzskom štátnom zákonodarstve dnes neexistuje pojem cirkev alebo náboženstvo, iba výraz kult. Štátne podporovanie cirkvi ostalo zachované iba v troch východných departementoch.

„Možno sa zistí, že niektoré cirkvi sa budú vedieť uživiť samy, a niektoré nie. Vladimír Baláž, ekonóm SAV

Martina Tvardzíkova Ruttkayová
HN 26/02/2013

ČR: Zmluva o cirkevných reštitúciách

Miro Škrha, moderátor: „Veľká vec sa zrodila za riekou Moravou. Český premiér Nečas podpísal so zástupcami cirkvi zmluvy o reštitúciách. Český štát im vráti dovedna takmer šesťdesiat miliárd korún navýšených o infláciu. To bude znamenať hrubú čiaru za minulosťou poznačenou komunistickými krivdami. Predseda ekonomickej rady cirkvi Joel Ruml.“

Joel Ruml, predseda ekonomickej rady cirkvi: „Cirkvi podpisom zmluvy už nevznášajú žiaden nárok na tento štát a štát hovorí, že po uznaní všetkých krívd, ktoré sa cirkvám a náboženským spoločnostiam stali za minulého režimu, takže za to si ... a náboženských spoločnostiam prislúcha nejaké odškodnenie.“ **Rádio VIVA, 22/02/2013**

Anketa: Pozdáva sa vám nový návrh financovania cirkvi?

Daniel Krajcer (SaS)

V situácii, keď sa objavujú podozrenia týkajúce sa nakladania s finančnými prostriedkami, konkrétne v Trnavskej diecéze, by bolo dobré aj pre samotnú cirkev, keby zodpovedne postupovala v tejto otázke a prístupnila niektoré informácie, čo sa týka súpisu majetku.

Martin Fronc (KDH)

Katolícka cirkev problém s odlukou nemala. Problémy sú s malými cirkvami, ktoré sú dnes dotované, a keby to bolo len cez asignačnú daň, tak by asi nedokázali vyžiť. Assignačná daň by mala byť povinná pre všetkých.

Josef Viskupič (OľaNO)

Je dobre, že sa debata otvára aj zo strany cirkvi. Osobne si myslím,

že posun v tejto veci by pomohol aj jej samotnej. Časť spoločnosti sa bráni tomu, aby boli cirkvi financované paušálne zo štátneho rozpočtu. Assignačnú daň by mohli získať aj necirkevné organizácie. Tým by sa rozšírila miera slobody, čo vítam.

Magda Vášáryová (SDKÚ-DS)

Určite trend je, aby sa jasne špecifikovalo, čo bude štát cirkvám platiť. Cirkvi rozhodne plnia okrem duchovnej služby aj mnoho funkcií, ktoré štát musí zohľadňovať. Keďže nemáme štandardnú ľavicu, ktorá by vymedzila tento program, budeme trvať na tom, aby to bol pomalý proces jednotlivých krokov.

(luk), HN 26/02/2013

Ktož sú boží bojovníci

Najmä billboardová kampaň českej extrémistickej a demokratickej ľavice, plus pridruženého umeleckého frontu proti cirkevným reštitúciám pripomínali propagandu 50. rokov o klerikálnej reakcii, čo upálila Husa a okráda prostý ľud. Nепрекvapuje to u komunistov, ktorých šéf v nedeľu bránil svojho župného politika a expolitruka tvrdením, že komunistická Pohraničná stráž, kde dotýčný slúžil, bola len to isté ako dnešná cudzinecká polícia. (Hej, až na drobnosti, napríklad že pohraničná stráž nebránila príchodu nelegálnych imigrantov k nám, ale nám všetkým násilím bránila odísť z komunistami ovládaného štátu.) A nepřekvapuje to ani u sociálnych demokratov, ktorí aj na okružle výročie Gottwaldovho puču v spojení s mentálne trvalo totalitárnymi komunistami nevidia problém. Úroveň sporu bránila serióznej diskusii o cirkevných reštitúciách. To, ako ich vláda Petra Nečasa pretlačila, totiž vyvoláva i oprávnené otázky. Minimálne dve: prečo teraz a prečo toľko. Odpoveď na prvú je ľahšia. Cirkevné reštitúcie mali v Česku byť už dávno, až teraz sa však našla vláda schopná ísť proti demagógii a verejnej mienke vychovanej husitskou trilógiou režimového filmára Otakara

Vávru. Naozaj nie je šťastné, že štát vypláca peniaze cirkvám práve v čase, keď inde škrtá. Veľká časť úspor a reforiem je však nutná aj bez krízy, a ak sa konečne začne využívať zablokovaný bývalý cirkevný majetok, môže to ekonomike aj pomôcť. Prečo sa cirkvám má vracieť toľko majetku, je už väčší problém. V morálnej rovine je to prosté, všetko ukradnuté by sa malo vrátiť pôvodným majiteľom. Lenže cirkvi ani spoločnosť už zďaleka nie sú tam, kde boli v roku 1948. Veriacich je oveľa menej a úloha cirkvi v spoločnosti je tiež oveľa menšia. Nie je to len vina komunizmu, platí to aj v západnej Európe a zodpovednosť za to nesú i cirkvi. Majetok, ktorý v Česku dostanú späť, je neúmerne dnešnému počtu veriacich a trvanie na navrátení či nahradení všetkého cirkvám uškodí dokonca aj u mnohých z nich. Zatiaľ si to v Česku uvedomila jediná malá cirkev s tromi tisíckami členov, ktorá odmietla ponúkaných (a právom iritujúcich) 228 miliónov českých korún. Ako jediná asi pochopila, že hlavným problémom cirkvi dnes nie je nedostatok majetku, ale nedostatok dôvery, a na tom príliš veľa majetku nič nezlepší. Práve naopak.

Peter Morvay, SME 26/02/2013

Tomkova správa je supertajná

Joseph Ratzinger si ponechá meno Benedikt XVI. Bude emeritným pápežom

Tristostranovú správu trojice kardinálov ostatní v kúrii nevidia. Dostane ju do rúk až budúci pápež.

Nevidia ju ani kardináli, ktorí budú už o niekoľko dní voliť nového pápeža. Správa z vyšetrovania cirkevnej aféry VatiLeaks, ktorú podľa talianskych médií zostavil slovenský kardinál Jozef Tomko, zostane tajná. Práve tak sa v pondelok rozhodol odstupujúci pápež Benedikt XVI., ktorý sa zajtra večer vzdá svojho svätopeterského stolca. Rozpustí aj švajčiarsku gardu, ktorá ho chráni, a odovzdá svoj pápežský „rybársky prsteň“. Luxusný prsteň zo zlata tradične zničí kardinál kamerlengo úderom kladiva. Uzavrie sa tak éra jedného pápeža a tiež sa tým zabráni falšovaniu dokumentov s jeho pečatou.

Tomka si prečíta nástupca

Nemecký pápež Joseph Ratzinger si však po svojom odstúpení, ktoré katolícky svet nezažil od stredoveku, nechá meno Benedikt XVI. a dostane titul emeritný pápež. Po pondelkovom stretnutí s trojicou kardinálov zodpovedných za tristostranovú správu, ktorá má opisovať podozrivé finančné operácie či vydieranie cirkevných hodnostárov, sa rozhodol, že ju uvidí až jeho nástupca. Toho budú vyberať kardináli volitelia zrejme už začiatkom marca. Pôvodne sa predpokladalo, že k výsledkom vyšetrovania budú mať ešte pred konkláve prístup aj kardináli volitelia. Podľa talianskych médií rozsiahla správa opisuje čudné

operácie vo Vatikánskej banke, pedofilné škandály a ich riešenie. Hovorí údajne aj o homosexuálnej sieti v Ríme a vydieraní niektorých vysokopostavených osôb. Ku kauze VatiLeaks sa v pondelok pridá aj ďalší škandál. Pápež oznámil, že prijal rezignáciu britského kardinála Keitha O'Briena na jeho arcibiskupský post pre jeho nevhodné správanie v 80. rokoch. V Škótsku sa hovorí o najväčšej kríze cirkvi od čias reformácie. O'Brien sa navyše ako jediný britský kardinál voliteľ nezúčastní na konkláve. Historici tvrdia, že to je vôbec prvý raz v známych dejinách, keď sa tak kardinál rozhodol z iných ako zdravotných dôvodov. Práve podlomené zdravie odradilo od cesty do Vatikánu kardinála z Indonézie.

Dosiaľ vždy volili

„Je to čosi, čo nemá precedens,“ hovorí pre New York Times odborník na Vatikán Sandro Magister. „Jasne sa vyjadril, že jeho rezignácia prišla pod tlakom obvinení. Toto je čosi, čo sa určite nedeje často a už vôbec nie v moderných časoch.“ Tomáš Prokopčák

Fakty

Vyšetrovanie

- Kardinál Jozef Tomko pre vysoký vek (88) nemôže voliť nového pápeža.

- Vo Vatikáne má značný vplyv. Bol pri vyšetrovaní kauzy VatiLeaks a tiež spísal tajnú záverečnú správu.

- Podľa talianskych médií za Jána Pavla II. viedol vatikánsku kontrarozviedku.

Tomáš Prokopčák
SME 27/02/2013

Sokol pápežom? Kurz 1 ku 300

Už aj Slováci môžu tipovať výsledok novej voľby pápeža. V ponuke je viacero udalostí na tipovanie, ktoré sa týkajú voľby pápeža. Najväčším favoritom podľa stávkovej kancelárie je ghanský kardinál Peter Turkson, na ktorého je vypísaný kurz 3,6. Kurz 4,2 je vypísaný na milánskeho kardinála Angela Scola a trojicu najväčších favoritov uzatvára kanadský kardinál Marc Ouellet s kurzom 6,0. Kurzy sú vypísané aj na viacerých Slovákov. Na emeritného trnavského arcibiskupa Jána Sokola je kurz 300, na jeho nástupcu a dnes rovnako emeritného arcibiskupa Róberta Bezáka je kurz 250 a na slovenského kardinála Jozefa Tomka je vypísaný kurz 200. (sita), Plus jeden deň 26/02/2013

Zachránili

botanickú záhradu

Donedávna sa triasla o svoju budúcnosť. Botanickú záhradu v Košiciach zachránili peniaze z ministerstva školstva. Časť pozemkov pod ňou patrí rádu dominikánov a mnísi chcú majetok čo najvýhodnejšie predať. Peniaze potrebujú na opravu kostola.

Práve stojíme pod sekvojovcom mamutím. Je zaujímavé, že spoločenská hodnota niektorých drevín je vyššia ako samotná hodnota pozemku. Záhrada by však neprišla iba o vzácne dreviny, ale ohrozené boli aj skleníkové výstavy orchideí, kaktusov, bonsají, či dokonca motýľov. Dôležitú časť pozemkov pod záhradou vlastní dominikáni.

Jaroslava Oravcová, hovorkyňa Univerzity Pavla Jozefa Šafárika: „Strata tohto územia by vážne narušila činnosť botanickej záhrady Univerzity Pavla Jozefa Šafárika.“

Redaktor: „Bez technického zázemia by botanická záhrada nemohla fungovať. Práve tieto pozemky sú dominikáni ochotní predať. Univerzita však na to nemala peniaze a tak zasiahlo ministerstvo školstva.“

Michal Kaliňák, hovorca ministerstva školstva: „Minister školstva Dušan Čaplovič rozhodol o pridelení čiastke šesťstôpätisíc eur za účelom zakúpenia pozemkov pre botanickú záhradu.“

Róbert Gregorek, Botanická záhrada UP JŠ Košice: „Pokiaľ by nedošlo k tomuto civilizovanému riešeniu našich problémov, mali by sme vážne existenčné potiaže a narušovalo by to našu činnosť.“

Redaktor: „Na druhej strane aj teraz stojíme na pozemkoch, ktoré patria dominikánom, ale tieto sa odkupovať nebudú.“

Róbert Gregorek, Botanická záhrada UP JŠ Košice: „Podarilo sa vyriešiť časť celkového problému, stále ešte zostáva v jednaní ako naložiť s ostatnými pozemkami.“

Redaktor: „Mníšky rád sa k pozemkom dostal v deväťdesiatych rokoch minulého storočia. Štát takto kompenzoval krivdy, ktoré cirkvi spôsobili komunisti. Dominikáni však k pozemkom nemali v minulosti žiaden dokazateľný vzťah. Pozemky totiž patrili rodine Bayernových, ktorú štát v reštitúcii odškodnil.“

Dušan Tokarčík
Markíza, 23/02/2013

Gašparovič sa rozlúčil ako jediný prezident

Slovenský prezident Ivan Gašparovič bol na poslednej audiencii pápeža Benedikta XVI. ako jediný prezident. Dostal sa k nemu v rámci slovenskej národnej púte do Ríma, ktorú zorganizovala Konferencia biskupov Slovenska. „Povedal som mu, že ho Slováci pozdravujú a majú ho radi, ale že ho v úcte majú aj tí, ktorí neveria, pretože urobil veľmi veľa pre mier a pokoj vo svete,“ citovala prezidenta Gašparoviča agentúra SITA. Pápež podľa neho vyzeral v lepšej forme, ako ho vidaval v televízii. Gašparoviča tiež zamrzelo, že pápež Benedikt už nestihne prísť na Slovensko na 1150. výročie príchodu Cyrila a Metoda. Na tie minie vláda Roberta Fica vyše 160-tisíc eur z rozpočtu. (rek), SME 28/02/2013

Medzi vami je pápež, odkázal kardinálom

Benedikt XVI. sa stal emeritným pápežom a vzdialil sa z Vatikánu. O budúcnosti Katolíckej cirkvi rozhodne 115 voliteľov v konkláve.

Všetci kardináli by mali prísť do Vatikánu. Niektorí budú voliť nového pápeža.

Väčšina z nich už do Ríma dorazila. A tí zvyšní kardináli, po včerajšom odstúpení pápeža Benedikta XVI. najvyššie postavení cirkevní hodnostári, tak urobia čo najskôr. Do Vatikánu ich zvolávajú nielen preto, aby sa pripravili na voľbu nového pápeža. V období medzi dvoma pontifikmi totiž musia riadiť nielen Vatikán, ale aj celú cirkev. Do Talianska by tak mali doraziť všetci - aj tí, ktorí sú už príliš starí na voľbu novej hlavy katolíckej cirkvi. Ak im zdravie dovoľí cestovať.

Kardináli kľáčali

„Chcem vám povedať, že vo svojich modlitbách budem s vami,“ hovoril včera na poslednom stretnutí s kardinálmi dnes už emeritný pápež Benedikt XVI. A potom si každého, jedného po druhom zavolať k sebe, stisol im ruky a vypočul si niekoľko viet. Niektorí kardináli pred odstupujúcim pápežom kľáčali. „Medzi vami je budúci pápež,“ dodal Benedikt. O ôsmej hodine

Ako vyzeral posledný deň Benedikta XVI. na čele cirkvi

Benedikt XVI. sa včera poslednýkrát stretol s kardinálmi. Ubezpečil ich, že sa bude za nich modliť. V mene kardinálov sa potom dekan kardinálskeho kolégia Angelo Sodano Benediktovi poďakoval za jeho službu cirkvi. „Budem s vami v modlitbách, najmä v najbližších pár dňoch, keď budete voliť nového pápeža, ktorému už dnes sľubujem svoju bezpodmienečnú úctu a poslušnosť.“ Benedikt následne vyzval katolícku cirkev, aby sa zjednotila pod krídlami nového pápeža. Už po nečakanom oznámení svojho odstúpenia pred vyše dvomi týždňami Benedikt povedal, že naďalej zostane aktívnym členom cirkvi. Podľa rozhodnutia Vatikánu sa stane emeritným pápežom.

Posolstvo na Twitteri

Odchádzajúci pápež sa nezabudol rozlúčiť ani s mladými veriacimi na internete. Na obľúbenú sociálnu sieť Twitter, na ktorej si vlni zriadil vlastný účet, dal ešte pred odchodom posledný odkaz. „Ďakujem za vašu lásku a podporu. Nech vždy prežívate radosť, ktorá prichádza z toho, že do centra svojich životov postavíte Krista,“ napísal. Počas svojho osemročného pôsobenia na čele katolíckej cirkvi sa Benedikt stal známy svojou náklonnosťou k moderným technológiám. Predminulé Vianoce dokonca zažal výzdobu na vianočnom strome uprostred Námestia svätého Petra zo svojej kancelárie jediným kliknutím z tabletu. Neskôr presadzoval, aby Vatikán šírila posolstvá na sociálnych sieťach.

večer prestal byť Joseph Ratzinger pápežom a v cirkvi nastal stav sede vacante, obdobie bez obsadeného svätopeterského stolca. A zostane tak, až kým kardináli nezvolajú konkláve a voliteľa si z nich nezvolia nového Svätého Otca.

77 hlasov

„Každý kardinál zrejme vstupuje do konkláve s istou predstavou, koho či aspoň aký typ bude voliť,“ vysvetľuje SME odborník na kánonické právo Igor Augustinič. „No na zvolenie treba 77 hlasov, a teda aj dosiahnutie kompromisu.“ Už zhruba šesť stoviek rokov sa nestalo, že by nejaký pápež dobrovoľne odstúpil. Historici však zdôrazňujú, že situácia, keď napokon nový a emeritný pápež budú žiť neďale-

Odlet do rezidencie

O piatej popoludní sa Benedikt XVI. presunul vrtuľníkom z Vatikánu do letnej rezidencie v Castel Gandolfe. Tam strávi prvé týždne po svojom odstúpení. Z balkóna rezidencie ešte naposledy pozdravil veriacich. „Už nie som pápež, som pútnik, ktorý začína poslednú časť svojej púte na Zemi,“ povedal Benedikt XVI. po taliansky. Bránu Pápežského paláca v Castel Gandolfe krátko pred príchodom Benedikta XVI. otvorili. Na námestí pred palácom boli zhruba štyri tisícky ľudí. Novým domovom emeritného pápeža sa po niekoľkých týždňoch stane štvorposchodová budova spojená s kláštorom na severnom okraji vatikánskych záhrad. V ústraní sa chce venovať modlitbám.

Koniec pontifikátu

Presne o ôsmej večer vstúpila do platnosti Benediktova abdikácia. Stal sa prvým pápežom po vyše siedmich storočiach, ktorý zo svojho úradu dobrovoľne odstúpil. Dvere Apoštolského paláca sa zatvorili a Švajčiarska garda sa stiahla do kasární. Cirkev sa tak ocitla bez svojho najvyššieho predstaviteľa a oficiálne ju bude riadiť zbor kardinálov. Zároveň sa odštartovali veľké prípravy na voľbu nového pápeža. Toho by zbor kardinálov mladších, ktorí ešte nedovršili 80 rokov, mali zvoliť okolo polovice marca. Nová hlava katolíckej cirkvi by totiž mala mať dosť času, aby sa pripravila na veľkonočné obrady. Podľa informácií z Vatikánu by nového pápeža mali vymenovať presne 19. marca. (og), HN 01/03/2013

ko seba, v dvetisícročných dejinách cirkvi azda ešte nenastala. Kardináli sa pred konkláve budú každý deň stretávať a zrejme aj hovoriť o Benediktovom nástupcovi. Trojica autorov tajnej správy o vyšetrovaní kauzy VatiLeaks vrátane slovenského kardinála Jozefa Tomka dokonca môže odpovedať na otázky kardinálov o svojich zisteniach. No predpokladá sa, že konkláve môže trvať dlhšie ako pár dní. Benedikt zvolili na druhý deň konkláve. „Pravdepodobne nemôžeme očakávať takú rýchlu voľbu,“ zdôrazňuje Augustinič. „Skúsenosti z niekoľkých posledných pápežských volieb však ukazujú, že dĺžka konkláve sa nepočíta na týždne.“

Tomáš Prokopčák, SME 01/03/2013

Sviatok Sedembolestnej ostáva, Fico nejde otvárať zmluvu s Vatikánom

Sviatok Sedembolestnej Panny Márie, ktorý pripadá na 15. septembra, zatiaľ zostane ako deň pracovného pokoja. Nebude sa v súčasnosti ani rušiť, ani presúvať na víkend, ako o tom uvažovala vláda. Vyplyva to z listu, ktorý kancelária predsedu vlády Roberta Fica zaslala autorom otvoreného listu premiérovi. Pod list za zachovanie sviatku ako voľného dňa sa podpísalo 128 765 občanov. Podľa kancelárie predsedu vlády, k zrušeniu sviatku Sedembolestnej ako dňa pracovného pokoja by mohlo dôjsť iba po otvorení základnej zmluvy medzi Slovenskom a Svätou stolicou. Tá totiž dáva Slovensku povinnosť rešpektovať uvedený deň ako deň pracovného pokoja. „S otvorením a možnou zmenou ustanovení základnej zmluvy sa v súčasnosti neuvažuje,“ napísali v liste z kancelárie Roberta Fica. Kancelária tiež pripomína, že ani ministerstvo kultúry, ktoré má cirkvi v gescii, nepripravuje zmenu zákona o štátnych sviatkoch. Možná novela nie je v legislatívnom pláne vlády na rok 2013. Podľa jedného z autorov listu Martina Dilonga občania a záujem pre dobro Slovenska zvíťazili. „Ukazuje sa, že ak sa dávajú na stôl argumenty, má to význam. Premiér zrejme videl, že je tu reálna sila a prehodnotil svoje stanovisko. Svoje zohrala aj púť v Šaštíne, kde kardinál Jozef Tomko povedal, čo si veriaci myslia o tomto sviatku a zdôraznil, že Sedembolestná je patrónkou Slovenska,“ povedal pre agentúru SITA Dilong. Zároveň pripomenul, že zrušenie sviatku by nevyriešilo ekonomickú situáciu. „Treba skôr riešiť vzdelanie a dať ľuďom prácu,“ povedal.

Vedľajší produkt petície bol podľa Terézie Lenczovej z petičného výboru osvetou o demokracii. „Tento demokratický nástroj bol úspešný,“ povedala. Upozornila však, že v liste z kancelárie premiéra sa hovorí o súčasnosti, preto treba striechnúť, aby k zmene sviatku nedošlo ani v budúcnosti. V sviatku vidí národnú identitu, kultúrnu a duchovnú silu, ktorá spájala ľudí bez rozdielu názoru. Mnohí Slováci poslali petičné hárky zo zahraničia, kde pracujú alebo študujú. Podpora listu prišla od Slovákov z Anglicka, Austrálie, Nemecka či Sibíri.

Vláda uvažovala od leta o zrušení dvoch štátnych sviatkov, alebo dní pracovného pokoja, ktoré pripadajú na 1. a 15. september, teda Dňa Ústavy SR a Sedembolestnej Panny Márie. K rušeniu sviatkov chcela vláda pristúpiť v rámci hľadania zdrojov na konsolidáciu verejných financií.

Zrušenie 15. septembra ako štátneho sviatku by si vyžadovalo otvorenie Vatikánskej zmluvy. Obyčajným zákonom nie je totiž možné siahnuť na zmluvu medzinárodného charakteru. Vláda preto uvažovala nad tým, že namiesto otvárania Vatikánskej zmluvy by zákonom presunula oslavu 15. septembra na nedeľu, ak pripadne na pracovný deň. Metropolitá Bratislavskej arcidiecézy a predseda Konferencie biskupov Slovenska (KBS) Stanislav Zvolenský však už vtedy tvrdil, že presun sviatku Sedembolestnej Panny Márie na nedeľu v prípade, že by pripadol na pracovný deň, by bol v rozpore s Vatikánskou zmluvou.

Zachovanie sviatku podporili podpisom aj opoziční poslanci. „Aj tento príklad ukazuje, že nemusia byť márne občianske aktivity v zápase s vládou mocou,“ povedal podpredseda KDH Pavol Abrhan. Podľa podpredsedu SDKÚ Jozefa Mikuša sa ukazuje, že občianska aktivita vie preválcovať aj takú silu, ako je vláda jednej strany s 83 poslancami. „Konečne sa zobudili. My sme to tvrdili od začiatku, že sa nedá rušiť, čo je chránené zmluvou, musel by súhlasiť aj Vatikán,“ povedal pre agentúru SITA predseda Mosta-Híd Béla Bugár. Pripomenul, že opozícia to tvrdila od začiatku, čo svedčí o tom, ako predstaviteľia vlády čítajú zmluvy. „Len teraz pochopili. Konečne im to došlo,“ dodal.

Katolícka cirkev na Slovensku si 15. septembra pripomína sviatok Sedembolestnej Panny Márie, patrónky Slovenska. Národnou svätou Sedembolestnej Panny Márie na Slovensku sa stal chrám v Šaštíne. Sviatok Sedembolestnej je na Slovensku dňom pracovného pokoja.

Prvá zmienka o sviatku pochádza z roku 1412, keď sa spomenula na cirkevnom sneme v Kolíne nad Rýnom. Pre celú Cirkev ho ustanovil až pápež Benedikt XIII. v roku 1727 a zároveň povolil, aby sa Panna Mária

Zaznelo AMEN... a odišie

Poslednýkrát a navždy. Prvý dobrovoľne odstupujúci pápež v modernej histórii katolíckej cirkvi sa rozlúčil s tisíckami veriacich. Na audiencii na Námestí sv. Petra sa zúčastnilo takmer 200 000 ľudí z celého sveta. Pútnikov spod Tatier pozdravil slovenčinou.

Vatikán včera zaplňali davy ľudí už od skorého rána. Nezáležalo na počasí, každý z nich túžil po jedinom - naposledy pozdraviť Josepha Ratzingera. Nad hlavami im viali vlajky takmer z každého kúta sveta. Keď sa Svätý Otec krátko predpoludním objavil v papamobile usmiaty a rozžiarený, dav burácal a znelo „Benedetto“. Najemotivnejší moment rozlúčky nastal, keď odchádzajúci pápež zobrať na ruky černoškého chlapčeka a pobožkal ho na čelo. 265. nástupca svätého Petra potom vystúpil v aule Pavla VI. „Vítam pútnikov zo Slovenska. Bratia a sestry, ďakujem za modlitby, ktoré ma sprevádzali. Pochválený buď Ježiš Kristus,“ zaznelo od pápeža v slovenčine.

Prečo vlastne odchádza?

Pápež sa už na verejnosti pravidelne objavovať nebude. Zrejme jediná šanca zazrieť Benedikta XVI. ešte aspoň na chvíľu, bude vtedy, ak sa rozhodne, že svojmu nástupcovi zablahoželá osobne. „V posledných mesiacoch som cítil, že mi ubúdajú sily a prosil som Boha, aby mi pomohol,“ povedal pápež. Od oznámenia rezignácie sa objavujú správy, podľa ktorých za odstúpením stojí správa odhaľujúca praktiky v cirkvi. Na jej vypracovaní sa mal podieľať aj slovenský kardinál Jozef Tomko označovaný za šéfa vatikánskej kontrarozvedky.

Prišiel o súkromie

„Stratil som svoje súkromie. Moje rozhodnutie však neznamená, že sa vrátim do súkromného života, ani že opustím kríž,“ zdôraznil a pokračoval: „Nebudem však už niest' ťarchu úradu,“ povedal lúčiaci sa pápež Benedikt XVI. a na záver poslednýkrát požehnal ľuďom. (kass), Plus jeden deň 28/02/2013

Sedembolestná uctievala ako patrónka Slovenska. Slováci k nej oddávajú prechovávali osobitnú úctu a dôveru v trápeniach.

SITA, Jozef Jakubčo
Pravda, 28.2.2013